

Glosszák

Rendkívüli

rávasztságban talált bennünket vétkesnek a félhivatalos vélemény. Rámutattunk — szerinte is nagyon helyesen — arra a körülményre, hogy fejlődő idegenforgalmunk lebonyolítására és befogadására néha, a legszűfoltabb napokban, rendelkezésre álló szállodáink nem elegendők. Rámutattunk — megint csak a félhivatalos vélemény szerint helyesen — arra is, hogy a magánvállalkozás egyelőre nem tud a rendkívüli szükségletre alkalmazkodni. Mindaddig okfejtésünk világos és helyes volt a félhivatalos vélemény szerint is. Ámde most jött a rendkívüli rávasztság. Tudniillik bátrak voltunk azt javasolni, hogy viszont ahol nem a magántőke vállalkozik, hanem közintézmény üdülőháza, szállodát szándékozik építeni, ott nagyon megfontolandó volna, vajjon nem lenne-e helyesebb ezt a szállodát száz és egy kiládkozó okon túl még azért is, amit előbb említettünk, a Budapestet környező hegyekre építeni? Ezt találja a félhivatalos vélemény rendkívüli rávasztságnak. Annyira rávasznak, hogy ez alkalommal — mint mondja — nem is kívánja érvekkel alátámasztani „a fővárosi segítőalap újhuta elgondolását”. Viszont nekünk legyen szabad megjegyeznünk: felesleges is volna az érvek felsorakoztatása részéről. Mert nyilván ugyanazokat az érveket találná meg, amelyekkel annak idején a lillafüredi elgondolásért rajongott. Vagy talán nem emlékszünk már, hogy rajongott? Nem emlékszünk rá, hogy milyen buzgón segített furni azt a feneketlen lyukat, amelybe csak úgy dőlt a pénz, ahelyett, hogy a meleg víz dőlt volna kifelé belőle? Azt mondják: Ujhután egyelőre hasonló nehézségek kínálkoznak. Ezt az alkalmat csak nem fogja elmulasztani a lojalitás! Csak azért is Ujhuta és minden érvel szemben Ujhutal! Nehogy Lillafüred — Isten mentsen — páratlan esete maradjon a magyar közéletnek.

Kedves

egyszerűségében és üdítő őszinteségében bontakozik ki most a bíróság előtt egy vidéki választás képe. Amit idáig az ügyészség már megállapított, az önmagában is nagyon tanulságos, mondhatni kedélyes fejezete a magyar alkotmányos küzdelmek leíró történetének. Miként nem szavazhattak az ellenzéki polgárok, miként hangzottak el olyan utasítások, amelyekről azt sem lehet már mondani, hogy megmásították a közvélemény akaratának kifejezésre jutását, mert ez gyermeken nyhe kifejezés volna arra a nyers brutalitásra és cinikus erőszakra, ami az intézkedésekből kirikolt. S a bírói tárgyalás még csak most kezdődött a maga széleskörű bizonyításával és ellenbizonyításával, amely a kezdet jeleiből ítélve nem fog elmaradni az ügyési vizsgálat mögött. Ámde nem akarunk elfogultak és igaztalanok lenni. Nagyon sok mentésért találunk magunk is amellelt a hivatalos funkcionárius mellett, akinek mindez most majd rovására fog íródni

s aki így élt a hatalommal, amelyet kezébe tettek. Nézzük meg személyi adatait és mindjárt szemünkbe tűnik: milyen fiatal ember. Fiatalsága szolgáljon mentéséül, fiatalsága, amelynek nem volt ideje bölcsen leszűrt tapasztalatokkal, higgadsággal pótolni

azt, amit a közjogi tudományok tanulása terén elmulasztott. Nem az ő hibája az sem, hogy a kormány és pártja benne találta meg bizalmának legalkalmasabb letéteményesét. Ő olyan módon igyekezett ennek a bizalomnak megfelelni, ahogy legjobbnak vélte.

Honnan vette, miből gondolta, hogy ilyen módon kell megmutatnia érdekességét — csak a jó ég tudja. Talán álmodta. Talán javasszony vezette félre. Az ilyesmi nagyon gyakran meg-esik. Tehetni persze senki sem tehet róla.

Az igazságügyminisztériumban vesztegelnek a nagybaracskai választás miatt kiadott sorozatos vádiratok

Záróra után szavazott le a bácsmononstori választási elnök mentőtánuja — Elsikkasztott szavazatok száza

Baja, szeptember 14.

(Az Esti Kurir tudósítójának telefonjelentése.) A bajai törvényszék Linzer-tanácsa tegnapi délután és ma délelőtt is igen nagy érdeklődés mellett folytatta Major Sándornak, a bátmonostori választás szavazatszedő küldöttsége elnökének bűnügyében a főtárgyalást. Ma délig negyven tanut hallgatott ki a törvényszék, bátmonostori kisgazdákat, iparosokat, parasztasszonyokat, akik szinte szóról-szóra egyöntetű és súlyosan terhelő vallomást tettek Major Sándor választási elnök ellen. Izgalmas szembesítések során mondták a választási elnök szemébe a tanuk, hogy a választás napján nem engedték leszávozni és intézkedésére kora reggeltől kezdve valósággal bezárva tartották őket a szavazóhelyiségtől néhány lépésnyire lévő iskolában.

— Az elnök délután váratlanul kitűzte a zárórát — vallják a tanuk — és amikor emiatt zúgolódnak kezdtek,

szuronyos esendőrökök szétkergették őket.

Több asszony elmondta, hogy megpróbáltak bejutni a szavazóhelyiségbe, azzal az indoklással, hogy háztartásukat kell ellátni, az elnök azonban durván kiutasította őket a helyiségből. Egyes tanuk azt vallották, hogy reggel biztosították őket, hogy tizes turnusokban szavazhatnak le a kormánypárti és az ellenzéki szavazók, de reggel nyolc órától déli fél tízengy óráig egyetlen ellenzéki szavazót sem engedtek leszávozni az elnök. Amikor emiatt az ellenzéki bizalmiak az elnöknél panaszt emeltek — a vallomások szerint Major Sándor elnök az asztalra csapott és rájuk kiáltott:

— Ma itt én vagyok az elnök, én parancsolok, azt tesztek, ami jólesik és amit jónak látok.

Az egyetlen mentőtánu

Feltűnő, hogy a védelem eddig még csak egyetlenegy mentőtánut tudott felvonultatni, a terhelő tanuk tömegével szemben, de ez a mentőtánu: Sugár János, a Ferencsatorna gátörje,

ugyancsak súlyos vallomást tett — a vádlott ellen.

Sugár János elmondta kihallgatása során, hogy őt akkor engedték leszávozni, amikor a szavazást már lezárták, de bebocsátották a szavazóhelyiségbe, amikor az elnök kérdésére kijelentette, hogy a kormánypártra akar szavazni. Látta ugyanakkor, hogy az ellenzéki szavazókat elkergették.

A tárgyalást hétfőn folytatják és ekkor már ítéletre is kerül sor. Hozzá tartozik a nagybaracskai választási bűnper érdekessé-

géhez, hogy a csendőrség egyáltalán nem vehetett részt a hónapokon át folyó nyomozásban, amelynek során Vargha Károly pécsi királyi ügyész háromszáz embert hallgatott ki. Németh István, a kisgazdapárt bátmonostori szervezetének vezetője, a Major Sándor ellen tett följelentés beadásakor

elfoglaltsági kifogást tett a bajai ügyészségen a választókerület területén lévő összes esendőrökök ellen

és ezért az ügyészség a csendőrséget teljesen kikapcsolta a nyomozás munkájából.

Ez a bűnper azonban nem az egyetlen mellékhatása a hírhedt nagybaracskai választásnak, amelyben Mojzes János kilenc szavazattal maradt alul a kormánypárti gróf Teleki Jánossal szemben. Mojzes János ugyanis a választás után több bűnvádi följelentést adott be a bajai ügyészségen, amely a pécsi ügyészség által delegált dr. Vargha Károly ügyéssel együtt hónapokon át nyomozta a Mojzes János följelentésében szereplő vádakot és a nyomozás eredményeképpen

a bajai ügyészség több vádiratot adott ki a választás funkcionáriusai ellen.

Bűnvádi eljárás indult Radányi Frigyes garai főjegyző ellen és vádiratot adott ki az ügyészség Eberhardt István volt garai községi bíró ellen is. Mindkettőjüket azzal vádolja az ügyészség, hogy az ellenzéki választókat nem engedték leszávozni. Mojzes János ugyanis azon a címen jelentette fel a főjegyzőt és a volt községi bírót, hogy négyszáz szavazóját nem engedték leszávozni. A törvényszék szeptember 13. 14. és 16-ára tűzte ki tárgyalásra az ügyet, de egy hónappal ezelőtt az igazságügyminiszter sürgősen felkérte az ügy iratait és ezért

a tárgyalást nem lehetett megtartani.

Az iratok még most sem érkeztek vissza az igazságügyminisztériumtól a bajai törvényszékhez.

Vádiratok sorozata

Vádiratot adott ki a bajai ügyészség a nagybaracskai választással kapcsolatban Mojzes János följelentése alapján Vermes Vince, a hercegszántói főjegyző ellen is. Vermes Vincét azzal vádolja az ügyészség, hogy háromszáz ellenzéki választót nem engedett leszávozni. Hetekkel ezelőtt ennek az ügynek az iratait is fölkerlte az igazságügyminiszter és így a tárgyalást még ebben az ügyben sem lehetett megtartani.

Vádiratot adott ki a bajai ügyészség Sasváry György csátaljai főjegyző ellen is, aki Mojzes János azon a címen jelentett föl, hogy háromszázharvan szavazót nem engedett leszávozni.

Az igazságügyminiszter ennek az ügynek az aktáit is fölkerlte magához és ezek sem ér-

keztek vissza még a törvényszékhez.

A nagybaracskai választásnak azonban kétségtelenül legsúlyosabb fejezete az a vádirat, amelyet az ügyészség Mayer Márton györgypusztai aljegyző és Fejes Ferenc györgypusztai kántortanító, valamint ennek két társa ellen adott ki. Mojzes János, a megbukott képviselőjelölt

tizenkétrendbeli közokirathamisítás

címén tett följelentést Mayer Márton, a györgypusztai szavazatszedő bizottság elnöke és Fejes Ferenc, a bizottság jegyzője ellen és följelentésében előadta, hogy a választás befejezésekor ő tulajdonképpen a nagybaracskai kerület 36 szótöbbséggel megválasztott képviselője volt már, amikor

a györgypusztai választás jegyzőkönyveit meghamisították,

illetve a jegyzőkönyvek helyett ujakat készítettek és ezekben kilenc szótöbbséget hoztak ki ellenjelöltje javára. A följelentés szerint Mayer Márton és Fejes Ferenc a szavazás befejezése után a választási jegyzőkönyvet és a szavazási rovatos ivatek megsemmisítették és kilenc darab új hamis közokiratot, választási rovatos ivatek készítettek, amelyekben a gróf Teleki János javára írtak be részben olyan szavazatokat, amelyeket Mojzes Jánosra adtak le és fölvettek az ivatekre olyan szavazókat is Teleki János gróf javára, akik egyáltalán nem szavaztak le.

Az ügyészség e bűncselekmények miatt adott ki vádiratot

Mayer Márton györgypusztai aljegyző és Fejes Ferenc kántortanító ellen, de ennek a bűnügynek összes iratait az igazságügyminiszter ugyancsak felkérte magához és bár Mojzes János több ízben sürgette, hogy az iratokat küldjék vissza a bajai törvényszékhez, ez mindaddig még nem történt meg. Mojzes János a nyilvánosság előtt több ízben megismételte a följelentésében szereplő súlyos vádakot Mayer Márton és Fejes Ferenc ellen, de ennek ellenére a két közhivatalnok ellen fegyelmi eljárás sem indult meg és mindkettő ellátja hivatalát.

A szeszűzés erejével hatott azonban ma az a hír, hogy dr. Zsigmondy Gyula járási főszolgabíró, aki ellen a választásokkal kapcsolatban ugyancsak súlyos vádakot emelt, tegnap váratlanul beadta nyugdíjaztatása iránti kérelmét.

* (Fekete Géza szobrászművész és Jánosa Lajos) festőművész együttesen készülnek gyűjteményes anyagokkal kiállításra. Fekete Géza plasztikai művészetét a formák leegyszerűsítése jellemzi. Szobrai analitikus tanulmányok eredményei. Jánosa Lajos festőművész, a tárgyilagos természetlátás, az ép forma érzékeltetés gondos, bravúros alkalmazásával keresi a hatást, de kellő, művészi mértékletással igyekszik a figyelmet mondanivalóira irányítani.

ÖSZINTÉZETI CIPŐK
MAGAS BOKACIPŐK
DNAT TROTTORCIPŐK

a láb
fokételes
pihenője:

Fussarzi
GYÖGYCIPŐ

SALAMANDER

IV. KECSKEMÉTI-U. 19.

IV. KOSSUTH L. U. 2.

VII. ERZSÉBET KRT. 36.

VI. ANDRÁSSY UT 37.

szeged: kárász-ug